

fyrir neyðini, bert spell at sosialpolitikkurin verður sleptur á fjall afturfyrir.

Javnaðarflokkurin hevur sum sagt havt sosialmál um hendi í landsstýrinum í nógv ár, og skuldi ein tí trúð, at hesir menn (eisini teir á Sosialinum) vóru sera væl informeraðir um støðuna á Almanna-stovuni.

At teir vóru vitandi um ta ørgrynnu av arbeiðsuppgávum, sum ár undan ári eru lagðar á starvsfólkið á hesum stovni.

At teir vóru vitandi um, at hóast munandi økta arbeiðsbyrðu, so eru ikki fleiri fólk sett í starv. Heldur hevur tað verið hinvegin, at fólk eru rýmd undan byrðuni.

Hesin menn, sum hava sagt seg at hava sosialpolitikk sum aðalmál, áttu eisini at vítað, at tað at arbeiða sum viðgerði á Almanna-stovuni (sum sosialarbeiðari) als ikki kann sammetast við vanligt skrivstovuárebeiði.

Tó er tað soleiðis, at mest sum alt starvsfólk á Almanna-stovuni hevur skrivstovuútbúgving og so einki meira.

Púrt einki hevur verið gjørt til tess at brynja starvsfólk út til at megna hesa ofta truplu arbeiðsstøðu. Og púrt einki er gjørt fyri at seta so nógv fólk í starv á Almanna-stovuni, soleiðis at hvørt einstakt starvsfólk ikki hoyknar av okinum og tí heldur velur annað lættari og betri lón starv.

Sum dæmi kunnu vit taka eitt grannskoðaravirk. Tá slíkt virki skilar eftir starvsfólki, verður einamest hugsað um fólk við kunneika til roknskap o.l. Fæst ikki fólk við tilik- um kunneika, syrgir virki- ið fyri, at slíkur fæst.

Hvat er Almanna- stovan fyri nakað

At teir á t.d. Dagblaðnum ikki víta hvat teir tosa um, tá teir vegna tilfarstrot í blaðnum geva almennu umsitingini (og ofta Almanna-stovuni) skot fyri bógvin er eitt alment loyndarmál, men at Sosial-urin eisini velur at loypa um, har garðurin er lægstur, er nokkso hugstoytt at vita sær.

Men hinvegin so styrkir hetta eisini um ta fatan, ein hevur havt í nógv ár. Nevniliga, at tað ivaleyst er eingin, hvørki politikari ella annar, sum hevur tað minsta ániðsi um, hvørjar trupulleikar Almanna- stovan hevur — og hevur havt at dragast við.

Tað er eingin sum ger sær fær um hvørjar arbeiðsuppgávur fámenta manningin á Almanna- stovuni má og skal rokja.

Sjálvt um tað er pláss- krevjandi, so loyva vit okkum at nevna nokur av teimum stóru arbeiðsupp-

gávunum, sum eru álagd- ar starvsfólkunum á Almanna-stovuni. Hesar uppgávur skulu røkjast, og hetta eru heldur ikki allar. Umframt skal intern skrivingum sit- ingini eisini røkjast.

Arbeiðsøki

Her eru so nokur arbeiðs- øki:

- Fólkapensjón
- Avlámipensjón
- Einkjupensjón
- Einkjubarnaveiting
- Barnapeningur
- Bjálving
- Brennistudningur
- Ansingarlon fyri at ansa eldri og veikum
- Hjálpiambod
- Brekað børn
- Hjálp vegna sjúku
 - vegna arbeiðsloysi
 - vegna útbúgving
 - vegna sjúkra- viðgerð
 - vegna sanering av skuld

Barnaforsorg

- Heimahjálp
- Dagpeningur
- Endurbúgving
- Eftirlit við rakstri av ellis- og roktarheimi, vistar- heimi og barnaheimum og dagstovnum fyri børn
- Andveikraverndin
- Figgjarlóg- og eykafiggjar- lóg
- Ársfrágreiðing
- Uppsokjandi arbeiði
- Alskyns lógararbeiði fyri Landsstýrið

Sum lesarin kanska skilir av hesum, so er Almanna- stovan ikki bert at rokna sum ein sosial fyrisiting (fyri alt landið), men eisini stjórnarráð á almannamál- um.

Arbeiðsuppgávurnar tróta ikki og allan dagin koma illa stóð fólk inn á golvíð og telefonin tigur ikki eina lotu.

Á Almanna-stovuni verða uml. 24.000 mál avgreidd um árið (tá eru dag- peningamálini iroknað). Tá eitt mál ofta fevnir um heilar familjur, so er lætt at siggja, at ein sera, sera stórtur partur av Føroya fólki hevur eitt hvørt sam- band við Almanna-stov- una.

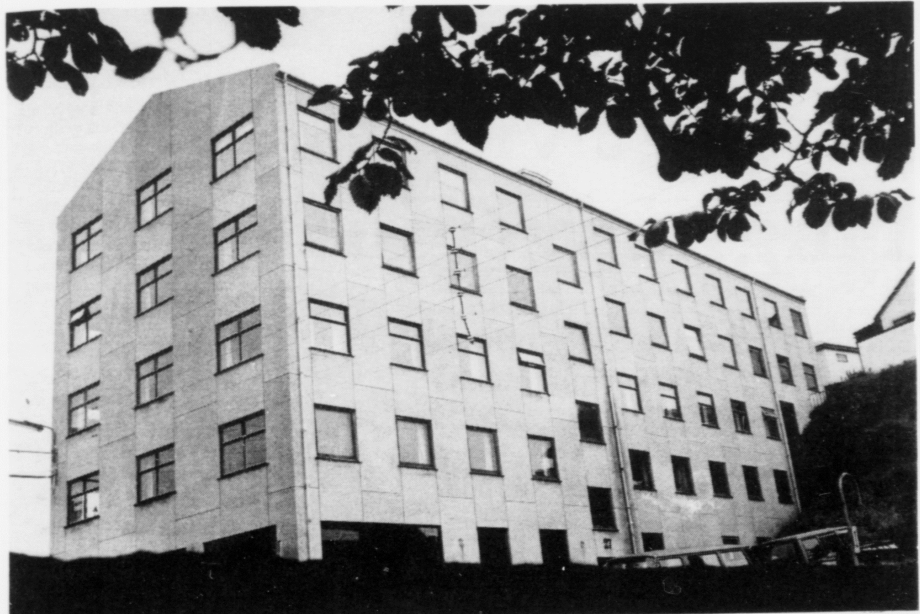
Sjálvsagt er í nøkrum forum talan um somu pers- ónar, sum t.d. fáa dag- pening, og seinni t.d. for- sorgarhjálp.

Tá eingin er sjúkur ella í feriu, tá starvast uml. 30 fólk á stovninum.

Sammetta vit við eina danska kommunu sum hevur 40-50.000 íbúgar (og sum er hampuliga sosi- al), so starvast ikki færr enn 100 fólk á sosialu fyri- sitingini.

Ein rættuliga fittur partur av starvsfólkunum har eru eisini útbúgvini til at taka sær av arbeiðsupp- gávuni.

Antin sum sosialráðgevi ella tað danir rópa komm- unalt útbúgving (á For- valtningshøjskolen).

Hóast økta arbeiðsbyrðu eru ikki fleiri fólk sett í starv á Almanna-stovuni, sum heldur til í hesum bygninginum í Jónas Broncksgøtu.

Hvat er gjørt — og hvat verður?

Um tað ikki er øllum greitt, so skulu vit her upplýsa bæði Sosialinum og restina av Føroya fólki, at tað í veruleikanum er starvsfólk á Almanna- stovuni sum avger, hvør sosialpolitikkur verður ferdur í Føroyum í dag. Orsøkin er sera, sera einf- öld. Tað er nevniliga eingin uttanfyri Almanna-stov- una sum hevur tann minsta áhuga fyri ella ta minstu vitan um hvat fyri- ferst á sosiala økinum.

Eisini síðan Almanna- stovan varð yvirtikin í 1975 hava landsins kosnu lagt líka í landsins sosial- politikk.

Ti er støðan sum hon er á Almanna-stovuni í dag.

Men hvat ger Sosialur- in, nú teir ikki hava sosial- mál um hendi (hóast Javnaðarflokkurin er størsti stjórnarflokkur), teir loypa sum sagt har garðurin er niðrurapaður.

Teir skriva, at kelda (???) á Almanna-stovuni sigur, at orsøkin til alt óskilið á Almanna-stovuni er DRUKK og tí skriv- stovan er undirmannað í mun til arbeiðsuppgávur- nar.

Fyrst tveitir Javnaðar- flokkurin sosialmál fyri borð, og síðan vaska teir hendur í málagnu sínum.

Istaðin fyri at rodná og harmast um, at Javnaðar- flokkurin hóast allar møguleikar einki hevur gjørt fyri at bota um støðuna, so fremja teir eitt ómánsligt snigalóp á ávíst starvsfólk, sum av sonn- um kann sigast at hava hildið Almanna-stovuni uppi í nógv ár.

Hetta álópið er so takk- arlønir fyri áhaldandi at hava tikið um endan, fyri teir sum veruliga søtu við

ábyrgdini. Og hetta fyri eina spottløn.

At menniskja kann frustrest av at onnur sýna ábyrgdarloysi, tað kemur ivaleyst ikki okk- ara kosnu til hugs.

Sosialurin og teir menn, sum standa aftanfyri hetta blað, skuldu heldur trivið í egnan barm og ásannda sitt ábyrgdar- loysi móttvegis føroyska sosialpolitikkunum.

Heldur skuldu teir tikið saman hendur og roynt at fáa Almanna-stovuna og sosiala sektor okkara sum heild at virka eftir føri- mun.

Viðmerking løgmans

Seinasta leygardag hevði Føroya løgmaður, Atli Dam, eina viðmerking til áðurnevnda grein.

Løgmaður sigur, at nú skal bygnaðurin umskip- ast á Almanna-stovuni. Hetta skal gerast sam- bært eitt uppskot frá sjálvari Almanna-stovuni.

UM løgmaður hevði sett seg inn í uppskotið, ið er komið frá Almanna-stov- uni, so hevði hann sæð, at hetta ikki málir til nakrar broytingar í sjálvum bygnaðinum — struk- turinum — men mest sum bert lønarlagnum.

Vit sum hava undirritað hesa grein meta, at tað neyvan er til nakra hjál- p fyri syndarligu støðuna á stovninum bert at geva starvsfólkunum meira í lón.

Nei um Almanna-stovan skal virka eftir førinum (t.v.s. at tey fólk, sum tórva tað skulu kunnu fáa hjál- p smbr. ásettu reglur og helst rimiliga skjótt, so mugu í minsta lagi hesar 3 treytir verða uppfyltar:

1. Lønin hækkar
2. Starvsfólkatalið økist
3. Fólk fær útbúgving sum ger tey betur for fyri at rokja hetta trupla starv.

ad. 1: Um áðurnevnda upp- skot frá starvsfólkun-

um og leiðsluni á Alm- annastovuni verður goðtikið, ta fer lønar- lagið at verða rimiligt.

ad. 2: Júst nú liggur umsøkn inni hjá figgjarnevnd- ini um 7 ymisk stovr (2 sosialráðgevarar, 2 ass- istentar, 2 vard stovr og eitt fólk til at ganga til handa). Um hesi stovr verða jattað, kann sigast, at støðan ivaleyst fer at batna.

ad. 3: Tað má sum skjótast farast undir at skipa fyri miðvisari útbúg- ving og eftirútbúgving.

Verða hesar ábøtur ikki framdar, er eingin vón fyri, at Almanna-stovan kemur at virka eftir føri- mun.

Hetta so likamikið hvør ið stendur við ábyrgdini (situr í leiðsluni).

Eyðun Jensen
(tvírassistent í farloyvi)
Finnur Helmsdal
(sosialráðgevi í farloyvi)
Kristian Magnussen
(sosialráðgevi
á Almanna-stovuni)

Stjórin á Almanna- stovuni ongar viðmerkingar

Teir seinastu dagarnar hevur Sosialurin gjørt fleiri royndir at fáa við- merkingar frá ovastu leiðsluni á Almanna-stov- uni og øðrum, ið hava ábyrgd á almannaverk- num, men tað hevur enn ikki eydnast.

Stjórin á Almanna-stov- uni, Klaus Hermann, segði

fyrir Sosialinum í gjár, at hann hevur umhugað málið gjølla, men avgjört ikki at gera nakra við- merking til greinina um starvsfólkaviðurskiftini og aðrar internar spurn- ingar á Almanna-stovuni, ið Sosialurin prentaði 9. august.

Niels Pauli Danielsen.

landsstýrismaður, ið hevur almannaverkið sum málseki, hevur verið utt- anlunds, men væntandi fer tað at eydnast blaðnum at fáa viðmerking frá honum í Sosialinum nú næsta leygardag.

etj.-